کۆرۆنا و ئەدرێسی ماڵەکەت دۆخی سوید … نووسینی: بەکر ئەحمەد

لە نێوان ستراتیژی داخستنی کۆمەلگادا بە تەواوەتی و کردنەوە و نیمچەداخستنیدا ، سوید ستراتیژی دووەمی هەلبژارد. هەر ئەمەشە وا دەکات سەرنجێکی گەورەی مێدیای لە ئاستی نێونەتەوایەتیدا لەسەر بێت. من لەم نووسینەدا بەشوێن ڕوونکردنەوە و بەراوردی نێوان ئەم ستراتیژیانەوە نیم لە ئێستادا، ئاخر هێشتا زووە بزانرێت کام لە ستراتیژییەکان دروستتر بووە. ئەوەی من دەمەوێ بیڵێم ئەوەیە کە لە ئێستادا و بە پێی ئەو زانیارییانەی لە رۆژنامەکانی سویددا خراونەتە ڕوو، رێژەیەکی بەرزی کۆچبەران لە ریزی تووشبووان و مردوواندان.

چی وادەکات لەگەڵ کەمی ژمارەی کۆچبەراندا لە سوید بەبەراورد بە ژمارەی هاولاتیانی سوید خۆیدا، ژمارەی تووشبووان و مردووانی کۆچبەران لە ئاستێکی بەرزتردا بێت، پرسیارێکە و زۆر لایەن خەریکی لێکۆڵینەوەن ل□□ی. رەنگە کەسانێک کە لەدەرەوەی سوید دەژین، پێیانوابێت کە ستراتیژی نیمچەکراوەی سوید و تەواودانەخستنی کۆمەلگا هۆکاری ئەم دەرئەنجامە بێت.

بەڵام ئەوە من لەم وتارەدا بەشوێنییەوە دەبم و دەمەوێ جەختیلێبکەمەوە ئەوەیە: سوید هەر کام لە ستراتیژیەکانی بەرانبەربوونەوەی کۆرۆنای هەڵبژاردایە، داخستن یان نیمچەداخستن، لەو ڕاستییە تاڵەی کەمند□کردەوە کە بەرزی ژمارەی تووشبووان و قوربانییەکانی کۆرۆنا لە پەیوەند بە کۆچبەرانەوە، وەک خۆی دەبوو. ئەم پێداگریی و دڵنیابوونە لە درکاندنی ڕاستییەکی واهی ، ڕاستییەکی تاڵە و من ناچارم لەم وتارەدا هەندێک لە لایەنەکانی ڕوونبکەمەوە. ئەگەر ئاستی بەرزی قوربانیەکانی کۆچبەران وەک دەرئەنجامێکی ستراتیژی دژە کۆرۆنای سویدی چاویلێبکرێ، ئەوا ژمارەی قوربانیەکانی کۆرۆنا، ئاڵوگۆڕێکی گەورەی بەسەردا نەدەهات ئەگەر سوید ستراتیژی کەرەنتینەکردنی ماوەدرێژ و داخستنی سەرتاپای کۆمەلگایشی هەڵبژاردایە. ئەم وتارە بەشوێن ئەو هۆکارانەوەیە کە ئەم گریمانە دەسەلمێنێ.

کۆرۆناو مەرگێکێ بێ ڕەنگ و شوناس

ج□گ□ری وەزیری تەندروستی ئ□□ران لەکۆنگرەیەکی رۆژنامەوانیدا بەمەبەستی کەمکردنەوە ل□ بایەخو مەترسی ڤایرۆسی کۆرۆناو پێویستی

بەکەرەنتینە نەکردن، خۆی هاتو دانی بەوەدا نا کە توشی قایرۆسی کۆرۆنا بوەو خۆی کەرەنتینە دەکات، ئەو دەڵێ:” ئ□م قایرۆسە زۆر دیموکراسییە، نەجیاوازی لەنێوان هەژارو دەوڵەمەندا دەکاتو نەجیاکاریش لەنێوان دەسەڵاتدارو بێدەسەڵات، نەکاربەدەست دەناسێو نە هاوڵاتی ئاسایی” (1)

هەمامن دید و تێروانین لە پەیوەند بەم مەرگەدا بە زمانی جۆراوجۆر لە گۆشە و کەنارەکانی دیکەی گۆی ز□و□یدا دەکرێ ببیسترێت و بخوێنرێتەوە.

بە کوردییەکەی: مەرگ (بە مەرگی کۆرۆناشەوە) جیاوازی لە نێوان فەقیرو دەوڵەمەنددا ناکات و هەموومان لە بەرانبەریدا بەچۆکدا دێین.

ئەوەی منیش دەمەوێ جەختی لێبکەمەوە لە پەیوەند بە سویددا، دەرخستنی ئەو ڕاستییە سادەیەیە کە : کۆرۆنا لە سویددا بە زەقی جیاوازی لە نێوان هەژار و دەولەمەند ، ڕەش و سپی، دەسەڵاتدار و بێدەسەلاتدا دەکات . ئەم ڕاستییە لە نیۆرۆکەوە بۆ نیودیلهی ، لە بەغدادەوە بۆ تاران، بێ ڕتووش ڕووخساری خۆی نیشاندەدات.

بۆ نیشاندانی ئەم مەبەستە، بەکەڵکوەرگرتن لە نیشاندانی ئەو داتایانەی کە لایەنە پەیوەندیدارەکان خستوویانەتە ڕوو و لە ئاستێکی بەرینی کۆمەلایەتیدا لەبەردەستتدان، دەمەوێ نیشانیبدەم کە کۆرۆنا هێندە دیموکراسی نییە وەک ئەوەی زۆر کەس دەیەوێ وەک پاساوێک ب□ □□□ژ□ی بەرزی قوربانییەکان و نە پاراستنی ژیانی هاوڵاتیان، خۆیان لەژیر ناوی دیمووکراسیبوونی کۆرۆنادا بشارنەوە.

ژمارەی پۆستی گەڕەکەکان و ژمارەی تووشبوان و مردووان.

ڕۆژنامەی “ئێکسپرێسن”ی ئێوارانی سوید(2) لە ڕیپۆرتاژێکی دوور ودر□□ژدا، بە شوێن ئەدرێسی پۆستی گەرەکە جۆراوجۆرەکانی ستۆکهوڵمەوە، ئەو ڕاستییە نیشاندەدات کە ژمارەی تووشبوان لە گەرەکە دەوڵەمەند نشینەکاندا بە بەراورد بە گەڕەکە لەپەراوێزدابووەکانی هەمان شاردا کە زۆربەی زۆری دانیشتووانەکەی کۆچبەرانن و لە باری شوێنپێی چینایەتییەوە، سەر بەچینی کرێکارن، هەتا بڵێی ئێجگار کەمە.

ئەدرێسی گەرەکەکانی سوید، لە پێنج ژمارەیەک پێک دێت کە سێ ژمارەی یەکەم ئاماژەیە بۆ ناوی گەرەک و دوو ژمارەی دووەمیان، دا بەشکردنی ماڵەکانە لە نێوان سنوورەکانی هەمان گەرەکدا، بەڵام بە نیشاندانی ناوی شەقام کە دەکرێ بە هەموو گەرەکدا نەڕوات.

ئەو داتایانەی لێرەدا نیشاندەدرێن، ناوهێنانی ئەدرێسی پۆستی

گەرەک و ژمارەی دڵنیابووی تووشبووانی کەسەکانە لە 14:ی مای 2020. واتا لە یەک ڕۆژدا. سەرەتا لە گەرەکە پێنابەرنشینەکانەوە دەستپێدەکەم کە هەموویان دەکەونە ناوچەی ستۆکهۆلمەوە.

گەرەکی ڕێنکیبی:

ژمارەی پۆست ژمارەی تووشبووان
36 16370
22 16371
28 16372
28 16373
39 16374
19 16375

گەرەکی بووتشیرکا.

ژمارەی پۆست ژمارەی تووشبووان
28 14551
26 14552
14553 کەمتر لە 10 کەس
17 14556
14563 کەمتر لە 10 کەس
23 14564
14565 کەمتر لە 10 کەس
16 14567
21 14568

گەرەکی سوێدەرتالیە

ژمارەی پۆست ژمارەی تووشبووان
27 15151
10 15152
27 15153
35 15154
33 15155
15156 کەمتر لە 10 کەس
30 15161
22 15162
15163 کەمتر لە 10 کەس
17 16164
25 16165

دوو ل گرک دوم ندنشینکانی ستکهم

گرکی یرشهم

ژمارى پست ژمارى تووشبووان

18260 کمتر ل 10 کس
18261 کمتر ل 10 کس
18263 کمتر ل 10 کس کس
18264 کمتر ل 10 کس
18265 کمتر ل 10 کس
18266 کمتر ل 10 کس
18267 کمتر ل 10 کس
18268 کمتر ل 10 کس

گرکی ئوسترمالم

ژمارى پست ژمارى تووشبووان

11520 کمتر ل 10 کس
11521 کمتر ل 10 کس
11522 کمتر ل 10 کس
11523 کمتر ل 10 کس
11524 14 کس
11525 کمتر ل 10 کس
11526 11 کس
11527 کمتر ل 10 کس
11528 کمتر ل 10 کس

ئگر شونک ژمارى تووشبووانى ل خوار 9 و بت، شاروانی ستکهم هیچ داتایکی نداوتدر، بگوومان دکر 1 تا 8 بت. گرنگ ئوی ژمارى تووشبووان لم پست ئدرساندا کمن.

“کچبربوون” وک فاکتریکی ریسکی زیاتر ب مردن

ئگر ژمارکانی سرو ب زقی برزی و نزمی نوان تووشبووان ووندکاتو ل پیوند بوی ک ئینسان ل کام گرکی شاردا نیشتجی، ل گرک کچبرنشیناکاندای یان ل گکک ڤیللانشینکاندای، ئوا لکلنوی 4 دوکتری سویدی ل” گقاری پزیشکان”دا (3)، رهندکی دیکی ختناک بم ژمارانو دات و پیوندی نوان ریسکی مردن بهی کرناو وک کچبر و سر بواتکی دیاریکراو، دکات استییکی هتا بلیی تا. ئمنک ب مانای دزینوی پیوندییکی میکانیکی ل نوان جوگرافیایکی

سیاسی و ئەگەری تووشبوون بە کۆرۆنا و مردنەوە، بەڵکو شوێنپێی کۆمەڵایەتی ئەم ئینسانانە لە کۆمەڵگای نوویدا و هۆکارەکانی هەڵاواردن کە ئینتیمای ئەتنی دەکاتە پێوەرێک بۆ دەستگەیشتن بە کار، شوێنی ژیان، خوێندن و زۆر چالاکی دیکە، تۆڕێک لە سترۆکتۆری کۆمەلایەتی بەرهەمدەهێنێتەوە کە لەو شوینەدا داتدەنێت کە کۆرۆنا ئاسان دەتوانێ زەفەرت پێبەرێت.

“کریستینا یاکەبسۆن” ، پرۆفیسۆر لە بواری (دەرمانی کۆمەڵگا و تەندروستی کۆمەڵ) لە دانشگای یۆتەبۆری، یەکێک لە نووسەرانی راپۆرتەکەیە و دەڵێ: “بەرزی ژمارەی مردووانی هاوڵاتیانی هاتوو لە عێراق و سوریا و سۆماڵیاوە ، ئەوانەی کە تەمەنیان لە نێوان 40 و 64 و سەر و 65 وەیە لە مانگەکانی مارس و ئەپریل و مایدا مردوون، بە بەراورد بە ساڵانی 2016 تا 2019، 250 ٪یە. لە کاتێکدا ڕێژەکە بۆ ئەوانەی خەلکی سویدن و یان لە ئەمریکای باکوور و ئەوروپای یەکگرتووە و سکاندیناڤیاوە هاتوون و لێرە دەژین، بە هەمان فەترەی زەمەنی، 19٪”

کریستینا لە درێژەی روونکردنەوەکەیدا دەنووسێ: ئەم ژمارانە هیچی دیکە نیشاننادەن جگە لە دووبارە تەئکیدکردنەوەی لەو دۆخی جووداسازییەی(سەگریگاسیۆن)ەی لە بواری نیشتەجیبووندا بوونی هەبووە و هەیە. بە قسەی ئەو، هەڵبژاردنی هاوڵاتی ئەم سێ وڵاتە لەوەوە سەرچاوەی گرتووە کە لە ساڵی 2000دا، پەنابەرانێکی زۆر لەم وڵاتانەوە هاتوون و گرفتەکانی تەزییقی خانووبەرە، بەکارهینانی هۆکارەکانی هاتووچۆی گشتی وەک پاس و ترام لە لایەن ئەم گرووپانەوە و پێکەوەژیانی نەوەکان لەگەڵ یەکدا، بە هۆکارە سەرەکییەکانی بەرزی رێژەی توشبوون ومردنی کۆچبەران دەبەستێتەوە. بەڵام فاکتەری سەرەکی کە ئەم ڕێژەیە بەرەو سەر دەبات ئەوەیە کە کاری ئەم گرووپانە لەگەڵ خەڵکانێکی زۆردایە و ژمارەیەکی زۆر لە کەسانی دیکە دەبینن لە ڕیگای کارەکانیانەوە. بوارەکانی خزمەتگووزاری، تەندروستی و هاتوچوو، ئەو کەرتانەن کە شوێنی کاری هاولاتی ئەم ولاتانەیە و دەرفەتی کارکردن لە ماڵەوە کە کارمەندانی کەرتە جۆراوجۆرەکانی دیکە هەیانە، بۆ ئەوان لە ئارادا نییە. تۆ بە ئەوەی خزمەت بە کەسێکی نەخۆش بکەیت، دەبێ بیبینیت، ناکرێ لە ماڵەوە ئەم خزمەتگووزارییە پیشکەش بکرێت. بە کورتییەکەی: ئینتیمای چینایەتی ئینسانەکان هۆکاری مردنی ئەوانە.

ئەگەر من لە سنوورەکانی ئەم لێکۆڵینەوە پزیشکییە کەمێک بێمە دەرەوە و هۆکارێکی دیکە ریز بکەم، پێموانیە لە چوارچیوەکانی باسەکە دوورکەوتبێتمەوە. ئەو هۆکارەش ئەو لەو تێڕوانینە کولتوررییەدایە کە جەنگ لای ئینسانەکانی ئەم ولاتانە دروستیدەکات و

لە بەکەمتەماشاکردنی ژیانەوە خۆیدەردەخات. کاتێک تۆ لە بۆمبارانەکانی مەقەدیشۆ و حەلەب و بەغدادەوە هاتوویتە ئێرە و ڕزگارت بووە. پێتوایە شوورەییە خۆت لە دوژمنێک بشاریتەوە کە دیار نییە. تۆیەک کە لەگەڵ مردندا ڕووبەڕوو ب□وویت و دەستت لە دەمووچاوی داوە، سامی مردنت لا نامێنێت و دیدیکی دیکەت بۆ ژیان لادروستدەبێت. یان بە زمانێکی ڕۆشنتر: ئینسان بێ لاموبالاتییەکی زیاتر نیشنادەدات لەبەرانبەر ئەو ریسکانەی کە دێتە سەر ڕیی ژیان، ئاخر شتی لەوە سەختتر هاتۆتە سەر ڕێم، جا کۆرۆنا چییە؟ دەکرێ دەربڕینی بەشیکی زۆری هاولاتیانی ئەم ولاتانە بێت.
بە کورتییەکەی: ئەوەی کە بەشێکی زۆری قوربانییەکانی کۆرۆنا لە ناوچە کۆچبەرنشینەکان و هاولاتیانی ئەو ناوچانەدایە، پرسیاری سترەکچەرە کۆمەلایەتییەکان دەکاتە هۆکارێکی گرنگی تووشبوون و مردنی هاوڵاتییان. فاکتەرێک کە لە زۆر دۆخدا لەلایەن راستی کۆمەلگاوە بە تووندی بەرپەرچدەدرایەوە و ئینکاری لێدەکرا.

واتا ئەگەر تا ئێستا بەرزی تەمەن و بوونی چەندەها نەخۆشی دیکە لای ئینسان بەو هۆکارە مەترسیدارانە لەقەلەمدرابێت لە کاتی دووچاربوون بە کۆرۆنادا و ریسکی نزیکی لەمردنەوە، ئەوا ستراکچەرە کۆمەڵایەتییەکانی وەک لە پەراوێزدابوونی کۆمەلگا، ئینتیمای چینایەتی وژیان لەگەرەکە لەپەراوێزخراوەکانی کۆمەلگادا ، لە دۆخی بلاوبوونەوەی پاندێمی و رۆژگاریی ئاساییشدا، دووبارە ئەو راستییە تۆخدەکاتەوە کە مەرگ ئاسانتر زەفەر بەو ئینسانانەدەبات کاتێک کە جەبرە کۆمەلایەتییەکانی کۆمەلگای چینایەتی سەختترە لەسەریان تەنانەت لە یەکێک لە دەوڵەتە دەولەمەندەکانی دنیادا کە سیستەمی دەوڵەتی ریفاهەکەی لە ئاستێکی بالای نیونەتەوەیەتیدایە.
ئەگەر تەماشایەکی ئەو مۆدێلە تێۆرییە بکەین کە پسپۆڕانی لێکۆڵینەوەکە بەکاریانهێناوە بۆ گەیشتن بەو دەرئەنجامەی کە رێژەی بەرزی مردن بۆ کەسێکی پەنا بەری سەر و 65 ساڵ لە سەدا 250 یە بەرانبەر کەسێکی لەدایکبووی ئەم ولاتەدا کە لە سەدا 19 یە، ئەوا ئەم نەخشەیەمان دێتە بەردەست.

ئەو هۆکارانەی کە یارمەتیدەری زیاتربلاوبوونەوەی کۆرۆنایە :

بچووکی خانووبەرە یان تەزیقی ماڵ و قەڵەباڵغی ناوچەکە،
کەمی ڕێژەی ئەوانەی کە دەکرا لە ماڵەوە کاربکەن بەهۆی پاندێمییەوە
مەسافەی درێژی نیوان شوینی کار و ماڵ و بەکارهێانی ئامرازە گشتییەکانی هاتووچۆ.

بەرزی رێژەی ئەوانەی لە کارە خزمەتگووزارییەکاناد کاردەکەن.
بەرزی ژمارەی ئەوانەی کارەکانییان بە سەعاتە، فلان ڕۆژ 10 سەعات و رۆژێکی دیکە هیچ
کەمی زانیاری دەربارەی چۆنێتی خۆپارێزی لە ڤایرۆس لە ئاستە جۆراوجۆرەکانی رێکخراوی کاردا
پێکەوەژیانی نەوەکان. باپیر و داپیرە لە ماڵی کوڕ وکچدا
خزمەتی پیران زیاتر لەلایەن کەس وکارەوە ئەنجامدەدرێت

ئەو هۆکارانەی کە ڕێگری لە زیاتربلاوبوونەوەی کۆرۆنا دەگرێت.

کەمی ئەندامانی خێزان و مەسافەی بەرینی نیوان خانووەکان
بەرزی ژمارەی ئەوانەی کە دەتوانن لە ماڵەوە کار بکەن و نەچنە سەر کارەکانی خۆیان
کورتی مەسافەی نێوان شوێنی ژیان و شوێنی کار یان بوونی ئۆتۆمبێلی شەخسی
کەمی ڕێژەی ئەوانەی لە کارەکانی وەک خزمەتگووزارییەکاندا کاردەکەن.
پیکەوەنەژیانی نەوەکان. نەنک و باپیرە لەگەڵ کوڕ و کچەکانیاندا ناژین
خزمەتی پیران زیاتر لەلایەن دەستگاکانی دەوڵەتی ریفاهەوە ئەنجامدەدرێت.

کاتێک هەموو ئەو فاکتەرانە لەبەرچاودەگرین کە یارمەتیدەری زیاتری بلاوبوونەوە و تووشبوون بە کۆرۆنایە، ئەوسا بە ئاسانی دەبینرێ کە کار و شوێنی ژیانی پەنابەران هەموو ئەو ئامادەییە بونیادیانەی تێدایە کە کۆرۆنا بە کەیفی خۆی دەتوانێ تەراتێنی تیدا بکات. بۆیە کارێکی سەخت نییە کە ژمارەی تووشبووان و مردووان، قوربانییەکانی ناو گیتۆکانی شارە گەورەکانی سوید بێت کە بەر لە هاتنی کۆرۆناوە بە قەسابیکردنێکی ئاواهی ئامادەکرابوون. ئەگەرچی چوارچێوەی ئەم لێکۆڵینەوانەی ڕۆژنامەکانی سوید شاری ستۆکهۆڵم و گەرەکەکانی دەوروبەرێتی، بەڵام ئاڵوگۆڕێکی جیاواز بەسەر زانیارییەکاندا نەدەهات ئەگەر داتاکان هی شارێکی وەک یەتەبەری و مالموە بووایە.
چونکە ئەو گرفتانەی کە لێکۆڵینەوەی کە پزیشکان ئاماژەی پێدەدا، لە بوونیادە کۆمەلایەتییەکانی کۆمەلگادایە و دیاردەیەکی بینراو و ناسراوی ژیانی کۆچبەرانە لە سەرتاسەری سویددا.
بۆیە ئەگەر ستراتیژی داخستنی سەرتاپای کۆمەلگاش پێیڕەو بکرایە، کە سوید ئەم ستراتیژیەی هەڵنەبژارد، هیچی لەو فاکتەرە ڕیسکدارانە کەمنەدەکردەوە کە کۆرۆنا پێویستییەتی بە ئەوەی ئینسانەکان تووش

بکات و ژمارەی تووشبووان و قوربانییەکانی لە ئاستەکی بەرزدا بهێڵێتەوە. ئاخر سەرتاپای بونیادی کۆمەڵایەتی زۆربەی کۆچبەران لە سویددا، بە تایبەت لە شارە گەورەکاندا، ئەو ریسک فاکتەرانە دەیانگرێتەوە بە ئەوەی وەک نێچیرێکی ئاسان ڕاوبکرێن کاتێک دوژمنێک پەلاماردەدات. ئێستا لانی کەم لە کاتی پەلاماری کۆرۆنادا، لە ڕێگای ژمارەکان و پۆست ئەدرێسی ماڵەکانەوە، دەزانرێ چ دوژمنێک بە ئاسانی دەتوانێ خۆی بکات بە ژووردا و لە کاتی هاتنەدەرەوەیدا، چ ماڵێکی سارد و چۆڵ لە دوای خۆیەوە جێبهێڵێ.

نووسینی : بەکر ئەحمەد
21 ,07 ,2020

سەرچاوەکان:

-1
http://www.estanews.net/2017-08-21-09-55-39/4436-سلاڤۆ-ژیژەک-کۆرۆنا-دواهەمین-قۆناغی-سەرمایەدارییە.html

-2
https://www.expressen.se/nyheter/qs/koderna-avslojar-har-smittas-flest/

3-
https://www.gp.se/nyheter/sverige/stora-skillnader-i-%C3%B6verd%C3%B6dlighet-beroende-p%C3%A5-f%C3%B6delseland-1.30542150